

Seinäjoen kansalaisopiston itsearviointi 2024-2025

Etelä-Pohjanmaan suurimman kansalaisopiston itsearviointiraportti

Sisällysluettelo

1 Kansalaisopiston juhlat jatkukoon!.....	3
2 Itsearviointin kehittäminen	4
3 Strategiset päämäärät tunnuslukuina	6
3.1. Yhteisöllisyys, monipuolisuus ja saavutettavuus	6
3.2. Itsensä kehittämisen mahdollistaminen	8
3.3. Valtakunnallinen ja kansainvälinen merkittävyys	10
4 Lukuvuoden kehittämiskohteena strategia, toimintasuunnitelma, prosessit ja johtajuus	12
5 Kohti uutta vuosikymmentä	13
Liitteet.....	14
Liite 1 Seinäjoen kansalaisopiston strategia 2025-2030	14
Liite 2 Laki vapaasta sivistystyöstä	15
Liite 3 Asiakaspalautteiden tiivistelmä	16
Liite 4 Opiskelijamääriltään suurimmat ainealueet.....	17

Julkaisija	Seinäjoen kansalaisopisto
Koostaja	Satu Heikkinen
Ulkoasu	Jaana Saukko
Paino	Seinäjoki
Julkaistu	2025

1 Kansalaisopiston juhlat jatkukoon!

Lukuvuosi 2024–2025 on ollut kasvun, oppimisen ja rohkean uudistumisen vuosi. Juhlavuoden jälkeen opisto on jatkanut eteenpäin **uuden strategian 2025–2030 ohjaamana** – vahvistaen yhteisöllisyyttä, monipuolisuutta ja saavutettavuutta sekä kehittämien arviointia entistä suunnitelmallisemmaksi. Samalla se on osoittanut, että pieni mutta sitoutunut joukko – **21 päätoimista henkilöstön jäsentä yhdessä laajan tuntiopettajajoukon kanssa** – mahdollistaa tämän kaiken: laadukasta, saavutettavaa ja elinvoimaista kansalaisopistotoimintaa, joka ulottuu laajasti alueen asukkaiden arkeen.

Tämä itsearviointiraportti on laadittu uuden strategian ja sen päämäärien pohjalta (Liite 1), ja se noudattaa ensimmäistä kertaa **strategisiin painopisteisiin perustuvaa arviointirakennetta**. Raportti kuvaa, miten opisto on edistänyt toiminnallaan strategisia tavoitteitaan – **elinikäisen oppimisen mahdollistamista, toiminnan laatua ja vaikuttavuutta sekä valtakunnallista ja kansainvälistä merkittävyyttä**.

Itsearvioinnin tavoitteena on ollut vahvistaa yhteistä ymmärrystä siitä, missä olemme onnistuneet ja mihin suuntaan haluamme kehittyä. Arviointi perustuu sekä määrällisiin mittareihin että henkilöstön, opiskelijoiden ja yhteistyökumppaneiden kokemuksiin. **Uudistettu CAF-arviointimalli** on tuonut arviointiin selkeyttä ja mahdollistanut kehittämisen pitkäjänteisen seurannan.

Seinäjoen kansalaisopisto on osa kaupungin sivistyksen- ja hyvinvoinnin toimialaa – sen tehtävä on tarjota kaikille matalan kynnyksen oppimis- ja harrastusmahdollisuuksia. **Visionamme on olla Kaikkien kansalaisopisto:** yhteisö, jossa jokainen voi oppia, kehittyä ja löytää oman paikkansa.

Lisätietoa **opiston strategiasta ja sen painopisteistä** löydät nettisivuiltamme seinajoki.fi/kansalaisopistonstrategia tai oheisesta **QR-koodista**.

Tutustu Seinäjoen kansalaisopiston 80-vuotisjuhlavuoden dokumentaatioon, johon on koostettu lukuvuoden 2024-2025 tapahtumat, tempaukset ja kansalaisopiston 80-vuotinen historia. Voit lukea sähköisesti selailtavaa versiota osoitteessa seinajoki.fi/kansalaisopisto80vuotta, tai QR-koodin kautta.

KAIKKIEN KANSALAIPOISTO

Seinäjoen kansalaisopiston 80-vuotisjuhlavuosi

seinajoki.fi/kansalaisopisto

2 Itsearviointin kehittäminen

Kansalaisopiston tehtävänä on tarjota kaikille avointa opetusta ja vastata alueellisiin sivistys- ja osaamistarpeisiin. Toiminta perustuu *lakiin vapaasta sivistystyöstä (1765/2009)*, jossa määritellään myös toiminnan tarkoitus, tehtävä ja kehittäminen (Liite 2).

CAF-laaturjestelmä tukena ja uudistettu arviointimalli

Seinäjoen kansalaisopistossa arviointityötä ohjaa **CAF-laaturjestelmä (Common Assessment Framework)**. Sen avulla tarkastellaan toiminnan tuloksellisuutta, vaikuttavuutta ja kehittämistarpeita. CAF auttaa tunnistamaan vahvuudet ja suuntaamaan kehittämistä kohti kansalaisopiston tavoitteita.

Keväällä 2023 perustettu työryhmä uudisti vuoden 2012 arviointimallin vastaamaan nykyisiä tarpeita. Tavoitteena oli luoda **kokonaisvaltaisempi ja käytännönläheisempi malli**, joka tukee organisaation jatkuvaa kehittymistä.

Vuodesta **2025 alkaen kansalaisopiston uusi strategia** ohjaa myös itsearviointia. Arvioinnin sisältö noudattelee strategisia päämääriä ja niiden mittareita, jolloin arviointi tukee suoraan strategian toteutumista.

Arvioinnin rakenne

- CAF-prosessin osa-alueet jakautuvat neljän vuoden syklille: Joka toinen vuosi arvioidaan **toimintatapoja**, joka toinen vuosi **tuloksia**.
- Mukana ovat nyt myös **sidosryhmät, tuntiopettajat ja asiakkaat**.
- Ennen arviointia henkilöstölle järjestetään **perehdytys**, joka helpottaa yhteisen näkemyksen muodostamista

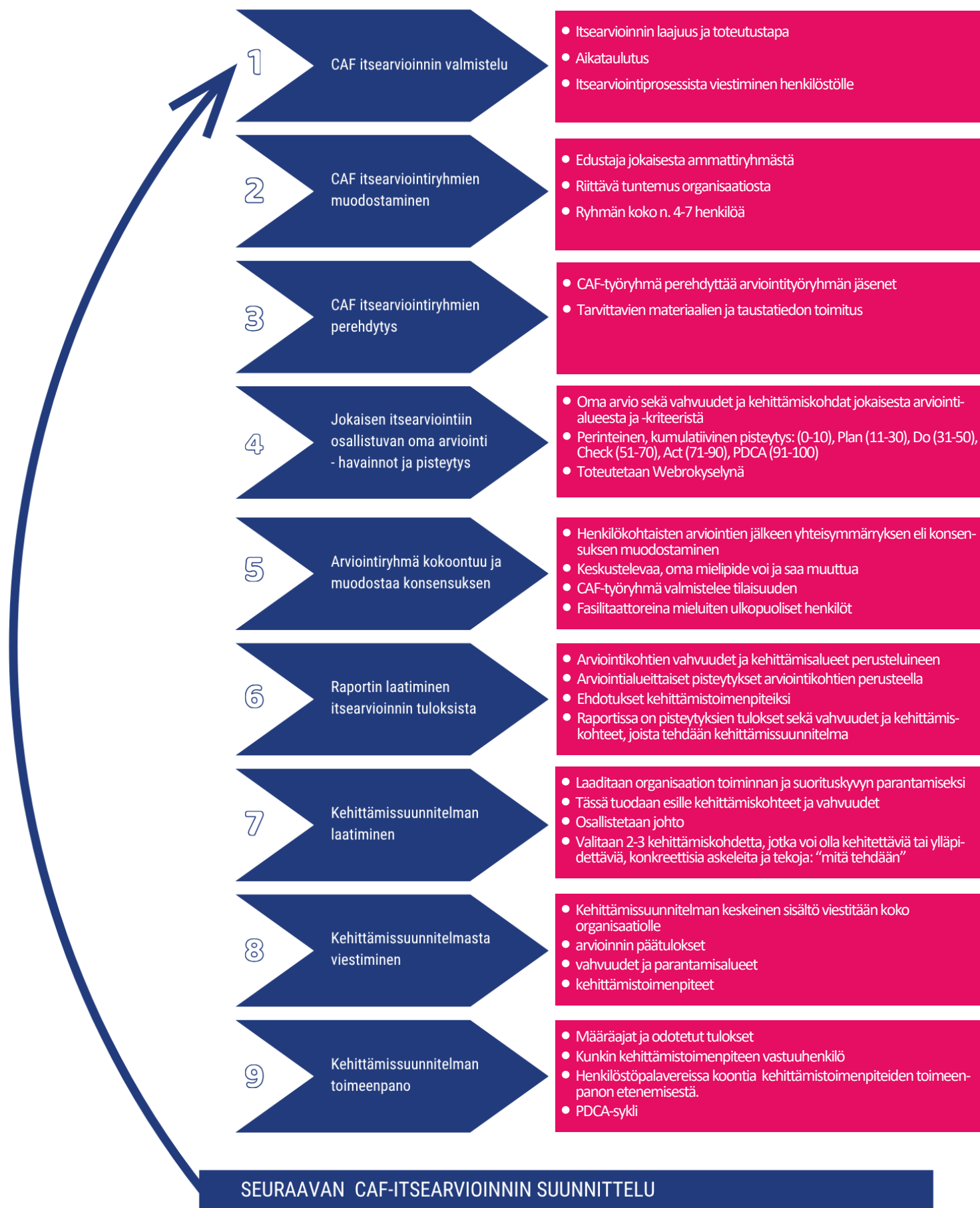
Lukuvuonna 2024-2025 arvioinnin kohteina olivat **strategia, toimintasuunnitelma, prosessit ja johtajuus**.

Tuloksista kehittämiseen

Itsearviointi käynnistyy syksyisin ryhmien muodostamisella ja valmistelulla. Työskentelyn tuloksena laaditaan **kehittämissuunnitelma**, jonka toteutumista seurataan henkilöstöpalavereissa seuraavina vuosina.

CAF otettiin käyttöön Seinäjoen kansalaisopistossa vaiheittain jo lukuvuonna 2012–2013. Nyt uudistettu malli tuo arviointiin lisää **suunnitelmallisuutta ja aikaa varsinaiselle kehittämistyölle**.

Säännöllinen itsearviointi auttaa priorisoimaan kehittämistä sekä varmistaa, että resurssit kohdistuvat toiminnan kannalta tärkeimpiin asioihin.

Kuvio 1. CAF-arvioinnin vuosisykli. Seinäjoen kansalaisopistossa CAF-malli on otettu vaiheittain käyttöön lukuvuodesta 2012-2013 alkaen. Nyt uudistuvassa CAF-mallissa arviointia on hajautettu tarkemmin. Uusi CAF-malli mahdollistaa suunnitellumman ja vaiheittain etenevän prosessin, jossa jätetään aikaa itse toiminnan kehittämiseksi.

3 Strategiset päämäärät tunnuslukuina

Lukuvuonna 2024–2025 Seinäjoen kansalaisopiston toimintaa arvioidaan strategisten päämäärien mukaisesti. Yhteisöllisyyttä pyrittiin edistämään opiskelijoiden osallistumismahdollisuuksien kautta, monipuolisuutta ja saavutettavuutta laajan kurssitarjonnan avulla, itsensä kehittämisen mahdollistamista uusilla oppimisen mahdollisuuksilla sekä valtakunnallista ja kansainvälistä merkittävyyttä erilaisten yhteistyöverkostojen kautta. **Toiminnan tulokset osoittavat tulevissa kappaleissa, missä tavoitteita on saavutettu ja missä kehittämistä tarvitaan yhä edelleen.**

3.1 Yhteisöllisyys, monipuolisuus ja saavutettavuus

Seinäjoen kansalaisopiston strategisten päämäärien toteutumista seurataan mittareiden avulla. Yhteisöllisyyden, monipuolisuuden ja saavutettavuuden mittarit kuvaavat, miten opisto onnistuu tarjoamaan avoimen, kiinnostavan ja helposti saavutettavan oppimisympäristön kaikille. Mittarit tarkastelevat muun muassa opiskelija- ja tuntiopettajamääriä, hinnaston saavutettavuutta, asiakastyytyväisyyttä sekä tilojen käyttöastetta. Näiden **tunnuslukujen avulla muodostetaan kokonaiskuva** siitä, kuinka hyvin toiminta vastaa erilaisiin tarpeisiin ja miten yhteisöllisyys ja saavutettavuus toteutuvat käytännössä.

Mittari	Tavoitetaso	Nykytila 2024—2025	Lukuvuosi 2023—2024	Arvio suhteessa tavoitetasoon
Asiakasmäärä: kaikki ja netto	Säilyy samana: Kaikki 12 000, netto 7300	Kaikki 12393 Netto 7208	Kaikki 12036 Netto 7304	
Taiteen perusopetuksen asiakasmäärä	Säilyy samana: 500 opiskelijaa	519	529	
Tuntihinta kahdessa hintaluokassa: 11-15h ja 76-80 h	Säilyy saavutettavana	11-15 h 39€ 76-80 h 83€	11-15 h 35 € 76-80 h 75 €	
Kurssituotot suhteessa tuntimäärään Myyntipalvelut mukana tunneissa.	Paranee 5%	19,90 €/h	18,71€/h	
Asiakaspalautteiden yleisarvosana (kaikkien)	Painotettu keskiarvo vä- hintään 4/5	4,63	4,58	
Tilojen käyttöaste (keskimäärin yhden viikon aikana)	Päiväaikaan (8.00-16.00) 45% Ilta-aikaan (16.00-21.00) 55%	Päiväaikaan 128 kurssia (46%), ilta-aikaan 151 kurssia (54%)	Päiväaikaan 114 kurssia (44%), ilta-aikaan 143 kurssia (56%)	
Tuntiopettajien määrä	300 tuntiopettajaa	330	356	

Taulukko 1. Yhteisöllisyyden, monipuolisuuden ja saavutettavuuden mittarit.

Taulukot 1., 2. ja 3. kokoavat keskeiset mittarit, joilla seurataan strategisten päämäärien toteutumista. Taulukossa esitetään kunkin mittarin tavoitetaso, toteutunut nykytila kuluvana lukuvuonna sekä vertailutieto edelliseltä lukuvuodelta. Lisäksi arvioidaan suunta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin:

- ▲ turkoosi nuoli ylöspäin kuvaa kasvua suhteessa tavoitetasoon
- ▼ pinkki nuoli alaspäin kuvaa laskua suhteessa tavoitetasoon
- keltainen ympyrä kuvaa vakaata tai tavoitetta lähellä olevaa tasoa

Taulukon tulokset osoittavat, että **Seinäjoen kansalaisopiston toiminta on pysynyt vakaalla ja tavoitteiden mukaisella tasolla. Asiakasmäärät ja taiteen perusopetuksen opiskelijamäärä ovat edelleen tavoitetasoa korkeammat.** Opetuksen hintataso on noussut kuluvana vuonna, mutta säilyy edelleen saavutettavana, mikä tukee kansalaisopiston strategista tavoitetta tarjota oppimis-mahdollisuuksia kaikille.

Tuntiopettajien määrä on pysynyt tavoitetasoa korkeammalla, vaikka se on hieman vähentynyt viime vuosina. Tuntiopettajien runsas määrä takaa toiminnan monipuolisuutta ja jakaa opetuskuormaa tasaisemmin. Mitä enemmän opettajia, sitä laajempi ja monipuolisempi kurssitarjonta voidaan tarjota, ja samalla yksittäisten opettajien kuormitus vähenee. Tämä tukee sekä henkilöstön hyvinvointia että opetuksen laatua.

Saavutettavuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi opisto on tarjonnut useita alennus- ja tukimuotoja opiskelijoille niiden opiskelijoiden saavuttamiseksi, jotka ovat vaikeasti tavoitettavissa, ja jotka hyötyisivät eniten tarjottuun toimintaan osallistumisesta (Kuvio 2).

Lukuvuoden aikana kerättiin **ennätyksellinen määrä asiakaspalautteita — 2 908 palautetta**, mikä vastaa noin 24% kaikista asiakkaistamme ja n. 110 asiakaspalautetta enemmän kuin viime vuonna. Asiakaspalautteiden perusteella **opiskelijat ovat edelleen erittäin tyytyväisiä opiston toimintaan.** Painotettu keskiarvo 4,63 (asteikolla 1-5) ylittää selvästi asetetun tavoitteen ja kertoo opetuksen laadusta sekä opiston vahvasta yhteisöllisestä ilmapiiristä. Palautteissa korostuivat se, että **toiminta koettiin erittäin merkitykselliseksi hyvinvoinnin, jaksamisen ja yhteisöllisyyden kannalta.** Kehittämistoiveissa esiin nousivat **pidemmät kurssit, jatkokurssien tarjoaminen sekä yksilöllisempi ohjaus.** Tarkemman tiivistelmän asiakaspalautteista löydät liitteestä 3.

Seinäjoen kansalaisopistossa opiskeli lukuvuonna 2024-2025:

483 asiakasta Opintoseteli- avustuksella (OPH)	61 asiakasta Uuden kaupunkilaisen alennuksella	197 asiakasta Kaikukortilla	156 asiakasta Työttömien opintosetelillä	121 asiakasta Sisaratennuksella
---	---	--	--	--

Kuvio 2. Erilaiset alennus- ja tukimuodot opiskelijoille saavutettavuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi.

3.2 Itsensä kehittämisen mahdollistaminen

Itsensä kehittämisen mahdollistamisen mittarit seuraavat, **miten kansalaisopisto tukee yksilöiden elinikäistä oppimista ja oman osaamisen kehittämistä**. Mittarit kertovat muun muassa kurssitarjonnan laajuudesta ja monipuolisuudesta, opiskelijoiden osallistumisesta sekä henkilöstön osaamisen kehittämisestä. Näin pystymme arvioimaan, missä määrin opiskelijat ja henkilökunta saavat mahdollisuuden kasvaa ja kehittyä omien tavoitteidensa mukaisesti.

Mittari	Tavoitetaso	Nykytila 2024—2025	Lukuvuosi 2023—2024	Arvio suhteessa tavoitetasoon
Ainealueiden määrä toteutuneiden tuntien / suunniteltujen tuntien mukaan	Säilyy 70 eri ainealuetta (suunnitelluissa)	67/72	68/70	▲
Osastojen kurssimäärä (toteutuneet/ suunnitellut)	Alueellinen kattavuus säilyy suunniteltujen tuntien osalta: Seinäjäki 910 Peräseinäjäki 45 Nurmo 50 Ylistaro 45 Luennot ja tapahtumat 25 Verkkokurssit 25	Seinäjäki 727/908 Peräseinäjäki 33/35 Nurmo 42/46 Ylistaro 38/40 Luennot ja tapahtumat 27/34 Verkkokurssit 19/26	Seinäjäki 802/998 Peräseinäjäki 39/48 Nurmo 50/57 Ylistaro 38/49 Luennot ja tapahtumat 16/23 Verkkokurssit 24/28	● ▼ ▼ ▼ ▲ ●
Opintopistekurssien määrä (toteutuneet/ suunnitellut)	Kasvaa 5 % strategiakauden aikana	7/12 Kasvu 200 % ed. vuoteen	3/5	▲
Koski-siirrot	5 siirtoa vuodessa	17 siirtoa	7 siirtoa	▲
Henkilöstön kouluttautuminen	Vähintään 2 pv / hlö / vuosi	4,8 päivää/hlö	Ei vertailulukua	▲
Uusien kurssien osuus	Vähintään 5 % tarjonnasta	113/1095 10,3%	Ei vertailulukua	▲
Opiskelijoiden läsnäolo Sisältää kaikki toteutuneet kurssit.	55 % täyttöaste osallistujilla toteutuneista kerroista kaikista kursseista	48,2%	50,0%	▼

Taulukko 2. Itsensä kehittämisen mahdollistamisen mittarit.

Taulukossa esitetään kunkin mittarin tavoitetaso, toteutunut nykytila kuluvana lukuvuonna sekä vertailutieto edelliseltä lukuvuodelta. Lisäksi arvioidaan suunta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.

Itsensä kehittämisen mahdollistamisen mittarit osoittavat, että **kansalaisopisto tukee vahvasti opiskelijoiden ja henkilöstön jatkuvaa oppimista**, vaikka joissakin osa-alueissa on havaittavissa hienois-ta laskua edelliseen vuoteen verrattuna. **Ainealueiden määrä on pysynyt lähes tavoitetasolla**, mikä kertoo edelleen monipuolisesta ja kattavasta kurssitarjonnasta.

Osastojen kurssimäärissä sen sijaan näkyy lievää laskua, joka selittyy kahden vuoden takaisella **strategisella päätöksellä pienentää tuntimääriä** taloudellisen sopeuttamisen ja valtionosuusjärjestelmän muutoksiin varautumisen vuoksi. Varautumista jatkettiin keväällä 2025, kun kurssien minimiosallistujamäärät ja kurssimaksut tarkastettiin. Kurssimäärän väheneminen on siis ollut suunnitelmallista ja hallittua, ei toiminnan heikkenemisestä johtuvaa.

Opintopistekurssien määrä on kasvanut merkittävästi, mikä vahvistaa elinikäisen oppimisen tavoitteita ja lisää mahdollisuuksia osaamisen virallistamiseen. **Henkilöstön kouluttautuminen on aktiivista**: keskimäärin 4,8 koulutuspäivää henkilöä kohden vuodessa ylittää selvästi asetetun tavoitteen.

Työyhteisötasolla kehittämistä on edistetty Seinäjoen kaupungin henkilöstökyselyn tuloksiin perustuvan kehittämissuunnitelman mukaisesti. Painopisteinä ovat **syrjinnän ja kiusaamisen ehkäiseminen, mahdollisuudet vaikuttaa omaan työhön positiivisena voimavarana** sekä **palautteen antamisen ja vastaanottamisen kulttuurin vahvistaminen**. Nämä toimet tukevat henkilöstön hyvinvointia ja osaamisen jakamista, mikä heijastuu myönteisesti myös opiskelijoiden kokemaan laatuun ja oppimisympäristöön.

Opiskelijoiden läsnäolotavoitteessa on vielä kehitettävää. Laskentaa heikentää se, että noin 90 kurssilta puuttuu sähköiset päiväkirjamerkinnät osallistujista, koska osallistujatiedot on palautettu paperisesti tai kyseessä on ollut tapahtuma ilman nimettyjä osallistujia. Luku on kuitenkin vertailukelpoinen strategiakauden aikana, kun puuttuvat tiedot huomioidaan.

Kokonaisuutena kansalaisopisto tarjoaa edelleen hyvät edellytykset itsensä kehittämislle ja elinikäiselle oppimiselle, vaikka toimintaympäristön muutokset ovat edellyttäneet sopeuttamista.

Opiskelijamääriltään suurimmat ainealueet 2024–2025

Kurssisuunnittelua kohdennettaessa yhä tarkemmin ja asiakaslähtöisemmin on tarpeen tarkastella asiakkaiden määriä eri ainealueissa. Kaikkien ainealueiden opiskelijamäärät näet tarkemmin liitteen 4 kuviosta ja taulukosta.

1. Liikunta (30,0 % asiakkaista)
2. Kielet ja maahanmuuttajille suunnatut kurssit (11,2 % asiakkaista)
3. Musiikki (10,5 % asiakkaista)
4. Tanssi (10,4 % asiakkaista)
5. Käden taidot ja muotoilu (8,6 % asiakkaista)
6. Taiteen perusopetus (8,2 % asiakkaista)
7. Pätevöittävä ja muu koulutus (7,5 % asiakkaista)
8. Muut ainealueet (13,3 % asiakkaista)

3.3 Valtakunnallinen ja kansainvälinen merkittävyys

Tässä osiossa tarkastellaan, miten Seinäjoen kansalaisopisto on vahvistanut asemaansa vapaan sivistystyön kentällä sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Mittarit kuvaavat muun muassa Erasmus-vaihtoja, julkaisutoimintaa, hankkeita ja kansainvälisiä vierailuja, joiden kautta opisto tuo esiin osaamistaan ja kehittämistään, rakentaa uusia yhteistyösuhteita ja toimii aktiivisesti osana kansainvälistä oppimisyhteisöä.

Mittari	Tavoitetaso	Nykytila	Lukuvuosi	Arvio suhteessa tavoitetasoon
		2024—2025	2023—2024	
Erasmus-vaihdot (opiskelijat)	Vähintään 10 vaihtoa / vuosi	25	Ei vertailuarvoa	▲
Erasmus-vaihdot (henkilöstö)	Vähintään 5 vaihtoa / vuosi	16	Ei vertailuarvoa	▲
Tuntimäärä (toteutunut)	Säilyy tai kasvaa	33 232	33 499	▼
Julkaisut, esitykset, media	Vähintään 3 näkyvyyttä / vuosi	Lehtiartikkelit: 6 Radio: 1	Ei vertailuarvoa	▲
Hankkeiden lukumäärä	3-4 hanketta käynnissä samaan aikaan	6 hanketta 3 yhteistyöhanketta	8 hanketta 2 yhteistyöhanketta	▲
Vierailijat ulkomailta	Vähintään 1 vierailija / vuosi	17	Ei vertailuarvoa	▲

Taulukko 3. Valtakunnallisen ja kansainvälisen merkittävyyden mittarit.

Kansainvälistyminen on edennyt vahvasti **Erasmus-akkreditoinnin** myötä. Opisto on saanut useita **kansainvälisiä vierailijoita ja tutustujia**, ja **oma henkilöstö on ollut aktiivisesti mukana vaihdoissa**. Erasmus-vaihdot ovat tukeneet työhyvinvointia ja jaksamista niin päätoimisilla kuin tuntiopettajillakin. Myös muussa hanketoiminnassa tavoitteena on laajentaa yhteistyötä vähitellen kansainvälisiin verkostoihin.

Opisto sai runsaasti **julkisuutta 80-vuotisjuhlavuoden tapahtumien ansiosta**. Lukuvuonna 2024–2025 järjestettiin useita tapahtumia, tempauksia ja näyttelyitä, jotka lisäsivät näkyvyyttä ja vahvistivat opiston asemaa osana paikallista opetus- ja kulttuurikenttää. **Median kiinnostusta herättivät myös kurssimaksuihin ja tuntimääriin tehdyt muutokset**.

Yhteistyö sidosryhmien kanssa vahvistui erityisesti myyntipalvelukoulutuksen kehittämisen myötä. Lukuvuonna 2024–2025 toteutettiin **opiston historian laajin myyntipalvelukokonaisuus**, Seinäjoen ammattikorkeakoulun henkilöstölle, mikä on merkittävä esimerkki opiston roolista alueellisena koulutuskumppanina ja asiantuntijaorganisaationa.

Uusien hankkeiden määrä oli tarkasteluvuonna maltillinen, mutta loppukeväästä 2025 vireille laitettiin useita uusia hankehakemuksia. Niiden myötä **lukuvuodesta 2025–2026 on odotettavissa hankerikas ja kehittämistyöltään aktiivinen kausi** (Taulukko 4). **Kokonaisuutena mittarit osoittavat, että Seinäjoen kansalaisopisto on onnistunut vahvistamaan valtakunnallista ja kansainvälistä merkittävyyttään**, ja laajentanut näkyvyyttään ja verkostojaan.

Omat hankkeet	Hanke alkoi	Hanke päättyi	Rahoitus	Tavoite	Kohderyhmä
What do you have, please share with me	Kesä 2023	Syksy 2024	Euroopan komissio	Organisaation ja henkilöstön kansainvälisen verkoston rakentaminen ja toimintamuu- tojen kehittäminen	Henkilökunta, tuntiopettajat, eri ammattiryhmiä
Moninaisuuden huomioiminen ja perustaitojen vahvistaminen kansalaisopistossa (MOPO)	Kevät 2023	Kevät 2025	OKM	Ylikotoaikaisten maahanmuuttajien kielitaidon ja aikuisten perustaitojen vahvistaminen	Aikuiset, joiden kielitaito (suomi) tai perustaidot tarvitsevat vahvistusta
Osaamispiilotti	Syksy 2023	Syksy 2024	OPH	Osaamisperusteisuuden kehittäminen sekä henkilökunnan perehdyttäminen ja sitouttaminen osaamisperusteisuuden kehittämiseen.	Henkilökunta, tuntiopettajat, asiakkaat
Yksilöllisesti eteenpäin	Kesä 2023	Kevät 2025	Jotpa, OPH	Toiminnan tavoitteena on lisätä osallistujien minäpystyvyyttä, voimavaroja ja työelämävalmiuksia.	1) Nuoret eläkeläiset, 2) nuoret, jotka eivät ole missään palveluissa, 3) kuntouttavassa työtoiminnassa olevat nuoret.
Erasmus-akkreditointi	Kevät 2024	Syksy 2027	Erasmus, Eu Koordinoidaan opetus- hallituksen kautta	Vahvistaa opiston kansainvälistymistä ja mahdollistaa myös opiskelijaliikkuvuudet.	Henkilöstö, tuntiopettajat ja asiakkaat. Liikkuvuudet suunnitellaan lukuvuosit- tittäin opiston kehittämis- suunnitelmaa tukemaan.
Toiminnallisia työkaluja kielenoppimiseen kansalaisopistoissa	Kesä 2025	Kesä 2027	OPH	Hankkeessa kehitetään Seinäjoen kansalaisopiston suomen kielen opetusta kokeilemalla erilaisia menetelmiä, jotka tukevat erityisesti suullisen kielitaidon kehittymistä ja opettajien ammatillista osaamista.	Eri tasoiset suomen kielen ja perustaitojen opiskelijat.
Yhteistyöhankkeet	Hanke alkoi	Hanke päättyi	Rahoitus	Tavoite	Kohderyhmä
Kulttuurihyvinvointia kansalaisopistosta	2021	2026	Taite	Seinäjoen kansalaisopisto on rakentamassa valtakunnallisen kulttuurihyvinvointityön välittäjätoimintamallia yhteistyössä Taiteen edistämiskeskuksen kanssa.	Kaikki
TEPKO Etelä-Pohjanmaan ja Kokkolan kansalaisopistot	Kevät 2023	Kesä 2025	OPH	Tarkoituksena vahvistaa tpo-opettajien osaamista eri aihealueilla tuoden tutuksi menetelmiä ja työtapoja.	Taiteen perusopetuksen opettajat
KAPPAS KAPOSTA Kuopion, Auralan ja Seinäjoen kansalaisopisto.	Syksy 2024	Syksy 2026	OPH	Luodaan toimintamalli, jossa kohderyhmänä olevat nuoret vahvistavat perustaitojaan ja voimaantuvat.	Nuoret (18-35v.)

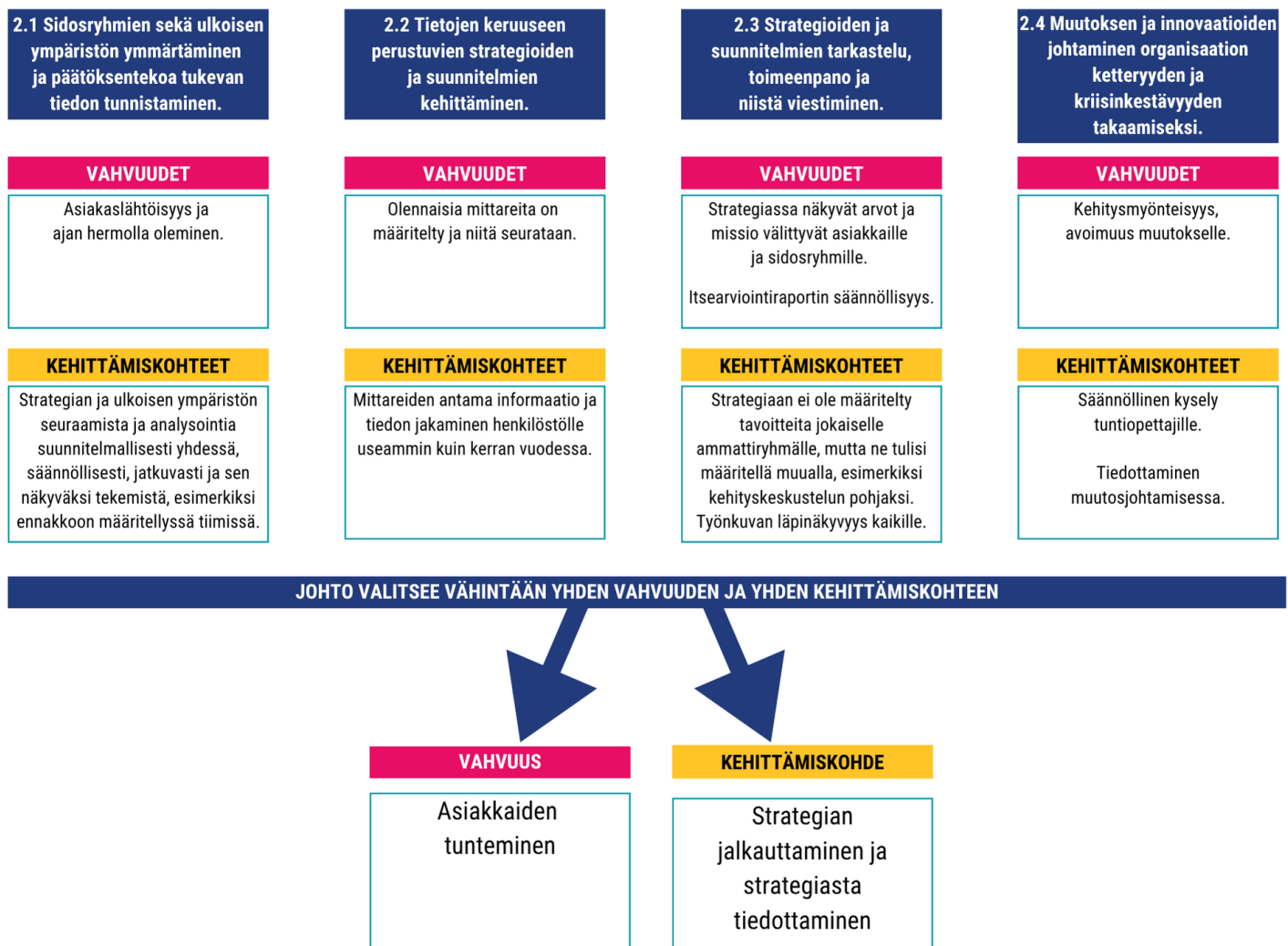
Taulukko 4. Seinäjoen kansalaisopiston hankkeet 2024-2025.

4 Lukuvuoden kehittämiskohteena strategia, toimintasuunnitelma, prosessit ja johtajuus

Uuden itsearviointiprosessimallin pilottikohteena olivat **strategia, toimintasuunnitelma, prosessit ja johtajuus**. Arviointia varten muodostettiin **CAF-arviointityöryhmä**, jossa oli edustus kaikilta työaloilta. Arviointityöryhmälle järjestettiin perehdytys arviointikohteisiin, minkä jälkeen jokainen jäsen teki osa-alueiden arvioinnin. Arviointien pohjalta koottiin raportti, jonka perusteella työryhmä muodosti konsensuksen vahvuuksista ja kehittämiskohteista.

Raportin tulosten perusteella arviointityöryhmä **valitsi neljä vahvuutta ja neljä kehittämiskohdetta** (Kuvio 3). **Opetuspalveluiden johtoryhmä** priorisoi ehdotukset, ja niiden pohjalta kolmen hengen **CAF-työryhmä laati kehittämissuunnitelman**.

Kehittämissuunnitelma on valmis, ja nyt CAF-työryhmä seuraa **toimenpiteiden toteutumista lukuvuoden 2025–2026 aikana**. Tämän lisäksi toimenpiteet **kytketään kuukausittaisiin henkilöstöpalavereihin** osaksi jatkuvaa kehittämistä.

Kuvio 3. Arviointityöryhmän muodostamat vahvuudet ja kehittämiskohteet sekä opetuspalveluiden priorisoimat kohteet.

5 Kohti uutta vuosikymmentä

Kulunut lukuvuosi on osoittanut, että Seinäjoen kansalaisopisto on vahva ja uudistumiskykyinen organisaatio, jonka toiminta perustuu yhteiseen tahtotilaan ja pitkäjänteiseen kehittämiseen. Strategiset päämäärät eivät ole vain sanoja paperilla, vaan ne näkyvät jokapäiväisessä työssä, oppimisen arjessa ja yhteistyön tavoissa.

Opiston vahvuus piilee sen ihmisissä. Päätoimisen henkilöstön ja laajan tuntiopettajajoukon yhteistyö mahdollistaa monipuolisen ja laadukkaan koulutustarjonnan sekä avoimen ja osallistavan oppimisympäristön. Yhdessä olemme onnistuneet vastaamaan muutoksiin, löytämään uusia toimintamalleja - ja säilyttämään sen, mikä tekee kansalaisopistosta ainutlaatuisen: lähellä ihmistä olevan tavan oppia ja kohdata.

Kuten raportin luvut ja tarinat osoittavat, **Seinäjoen kansalaisopisto on paljon enemmän kuin opetuksen järjestäjä: se on yhteisö, joka rakentaa hyvinvointia, osallisuutta ja elinikäistä oppimista.**

Tuleva lukuvuosi 2025–2026 käynnistää **opiston historiassa uuden vuosikymmenen**. Se tuo mukanaan uusia kehittämishankkeita, kansainvälisiä avauksia ja yhteisiä oppimisen juhlahetkiä. Toimintaa ohjaa edelleen halu kehittyä ja palvella alueen asukkaita entistä paremmin – tarjoten jokaiselle mahdollisuuden oppia elämän eri vaiheissa ja löytää iloa arkeen.

Lukuvuoden aikana kohdistamme katseemme erityisesti arvokkaisiin **yhteistyö- ja sidosryhmäkumppaneihimme**. Seinäjoen kansalaisopistolla on opiskelijoiden ja opettajien lisäksi lukematon määrä yhteistyö- ja sidosryhmäkumppaneita. Kumppaneihin kuuluu alueellisia, kansallisia ja valtakunnallisia toimijoita, joiden kanssa olemme saaneet suunnitella, toteuttaa ja jakaa yhteistyötä.

Yhteistyö- ja sidosryhmäverkoston avoin vuoropuhelu ja tiivis yhteistyö mahdollistavat sen, että Seinäjoen kansalaisopisto pystyy kehittämään toimintaansa yhä paremmin. Tämän kunniaksi olemme koonneet esimerkkejä yhteistyössä toteutetuista kursseista - niiden listan löydät oheisesta QR-koodista ja opistopalvelut.fi/seinajoki-ilmoittautumissivustolta.

Tämä raportti on kutsu jatkaa keskustelua, kehittämistä ja yhteistyötä. Se on myös kiitos opiskelijoille, henkilöstölle ja yhteistyökumppaneille, joiden panos tekee Seinäjoen kansalaisopistosta elinvoimaisen ja uudistuvan oppimisyhteisön.

Seinäjoen kansalaisopiston strategia 2025-2030

VISIO: KAIKKIEN KANSALAIPOISTO**MISSIO: TILAA TEKEMISELLE**

Olemme kulttuurin ja perinteen säilyttäjä ja edistäjä
Seinäjoen alueella.

Tarjoamme monipuolista luovaa tekemistä eri
elämäntilanteiden tarpeisiin.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

Yhteisöllinen, monipuolinen ja
saavutettava.

Mahdollistaa itsensä kehittämisen
tavoitteellisten tai vapaampien
opintojen kautta.

Valtakunnallisesti ja
kansainvälisesti merkittävä toimija
vapaan
sivistystyön kentällä.

KEHITTÄMISOHJELMAT

Pedagoginen kehittäminen

Kestävä kansalaisopisto

Imagon ja merkityksen
korostaminen
paikallisesti,
valtakunnallisesti ja
kansainvälisesti

Ohjaava opisto

ARVOT

Aktiivinen
kansalaisuus

Yhteisöllisyys

Elinikäinen
oppiminen

Monialaisuus

Perinteet ja
tulevaisuus

Laki vapaasta sivistystyöstä:

Laki vapaasta sivistystyöstä 1§ (1765/2009) määrittelee **toiminnan tarkoituksen:**

”Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.”

Laki vapaasta sivistystyöstä 2§ (1765/2009) määrittää kansalaisopiston **tehtävän:**

”Vapaan sivistystyön oppilaitoksia ovat kansalaisopistot, kansanopistot, kesäyliopistot, liikunnan koulutuskeskukset ja opintokeskukset. Kansalaisopistot ovat paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuvia oppilaitoksia, jotka tarjoavat mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi.”

Laki vapaasta sivistystyöstä 7§ (1300/2013) antaa perustelut tälle asiakirjalle ja **koulutuksen arvioinnille** yleisemminkin:

”Arvioinnin tarkoituksena on tukea vapaan sivistystyön kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä. Oppilaitoksen tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksesta säädetään Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta annetussa laissa (1295/2013). Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.”

Asiakaspalautteiden tiivistelmä 2024-2025

Kyselyt ja vastausmäärät:

Palautteet koostuivat **taiteen perusopetuksen, lasten ja nuorten sekä yleisestä kurssipalautekyselystä**. Vastauksia saatiin yhteensä **2 908**, mikä on **24% kaikista asiakkaista**. Asiakastyytyväisyys kansalaisopistokokemukseen oli kokonaisarvosanaltaan **4,63 / 5**, mikä kertoo **erittäin korkeasta tyytyväisyydestä toimintaan**.

Tiivistelmä palautteista:

Asiakaspalautteet kertovat, että **kurssit koetaan erittäin merkityksellisiksi hyvinvoinnin, jaksamisen ja yhteisöllisyyden kannalta**. Ne tuovat **iloa, rytmiä ja tukea arkeen**. Kaikissa palautekanavissa korostuu **opettajien osaaminen, innostava ote ja välittävä asenne**, joita asiakkaat arvostavat suuresti. Samalla toivottiin opetukseen **lisää selkeyttä, johdonmukaisuutta ja sopivaa etenemistä** – ei kritiikkinä, vaan haluna kehittää jo valmiiksi laadukasta opetusta entistä paremmaksi.

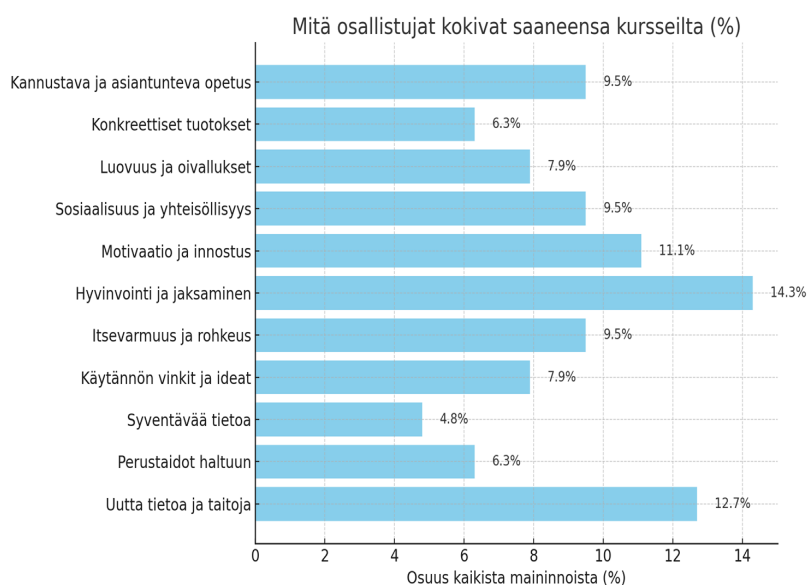
Kehittämistoiveissa nousivat esiin **pidemmät kurssit, jatkokurssien tarjoaminen, monipuolisemmat opetusmenetelmät sekä yksilöllisempi ohjaus**. Lisäksi toivottiin **selkeämpää tiedotusta aikatauluista ja peruutuksista sekä parempia oppimistiloja ja välineitä**.

Syyt kurssien keskeyttämiseen:

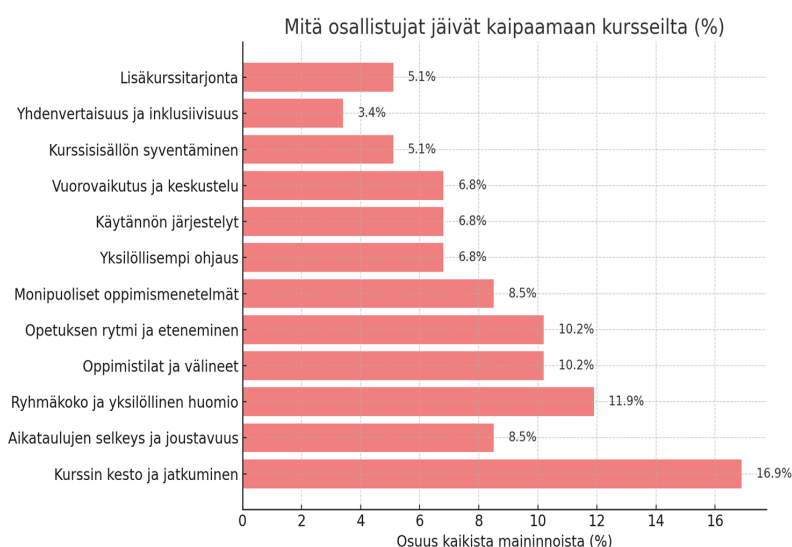
Yleisimpiä syitä olivat **käytännön asiat**: aikataulut, muutot, päällekkäisyydet. Yksittäisissä tapauksissa mainittiin myös **opettajan vaihtuminen ja motivaation lasku**.

Yhteenveto:

Kokonaisuutena palautteet muodostavat johdonmukaisen kuvan: **asiakkaat ovat erittäin tyytyväisiä ja arvostavat kansalaisopiston toimintaa**. Kurssit vahvistavat **oppimista, hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä**. Lisäksi palaute tarjoaa **arvokkaita suuntaviivoja** kurssien sisältöjen, opetuksen ja käytännön järjestelyjen kehittämiseen.

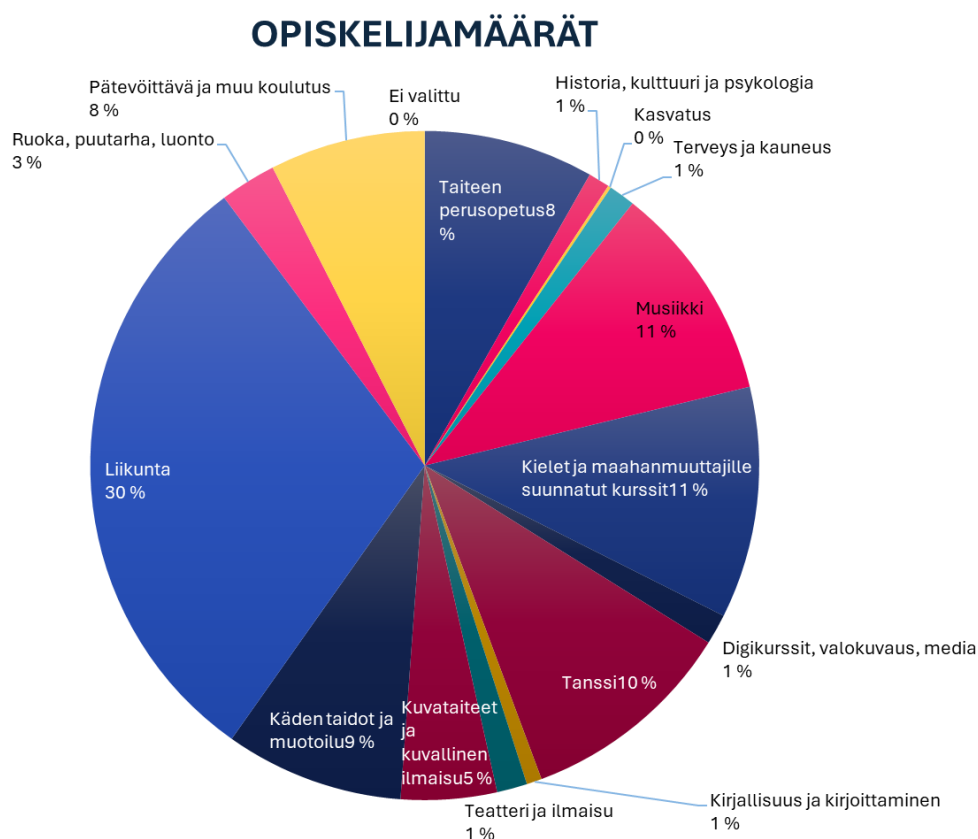

Liitekuvio 3A. Mitä kursseilta saatiin avointen vastausten mainintojen perusteella teemoitettuna.

Liitekuvio 3B. Mitä kursseilta kaivattiin avointen vastausten mainintojen perusteella teemoitettuna.

Opiskelijamääriltään suurimmat ainealueet:

Päälukokka	Opiskelijamäärä
Taiteen perusopetus	1018
Historia, kulttuuri ja psykologia	128
Kasvatus	18
Terveys ja kauneus	159
Musiikki	1306
Kielet ja maahanmuuttajille suunnatut kurssit	1388
Digikurssit, valokuvaus, media	181
Tanssi	1295
Kirjallisuus ja kirjoittaminen	91
Teatteri ja ilmaisu	182
Kuvataiteet ja kuvallinen ilmaisu	574
Käden taidot ja muotoilu	1070
Liikunta	3715
Ruoka, puutarha, luonto	337
Pätevöittävä ja muu koulutus	931
Ei valittu	0

SEINÄJOEN KANSALAI SOPISTO

Kalevankatu 33, Seinäjoki
seinajoki.fi/kansalaisopisto
kansalaisopisto@opetus.seinajoki.fi

